

POSZUKIWACZE UKRYTEGO PIĘKNA

PIĘKNO JEST KSZTAŁTEM CELOWOŚCI – BRZMI CREDO KRAKOWSKICH ARCHITEKTÓW RAFAŁA BARYCZA I PAWŁA SARAMOWICZA. SWOIM KLIENTOM PRZEKAZUJĄ CENNE PRAWDY O SZTUCE, KTÓRĄ POKOCHALI. NA ICH POTWIERDZENIE DOSTARCZAJĄ WIELU WAŻNYCH PRZYKŁADÓW. MISJA EDUKACYJNA TO W ICH ODCZUCIU ZADANIE, KTÓREGO MUSI SIĘ PODJĄĆ KAŻDY ARCHITEKT, JEŚLI W ODPOWIEDZIALNY SPOŚÓB TRAKTUJE SWÓJ ZAWÓD.

TEKST: ANNA LEWCZUK, FOTO: ARCHIWUM BIURA ARCHITEKTONICZNEGO BARYCZ I SARAMOWICZ
— ANITA ANDRZEJEWSKA, MIKOŁAJ KATUS, BARTOSZ MAKOWSKI

JAK często podkreśla dr Rafał Barycz, dyrektor Biura Architektonicznego Barycz i Saramowicz, architektura wyrasta z kultury i w relacji do niej buduje swoją tożsamość. Dlatego należy podjąć się modernizacji polskiego krajobrazu przestrzennego i przeprowadzić ją w taki sposób, aby zachować jego autonomię i odrębność. — *Zasadniczy problem współczesnej architektury tkwi w przesunięciu hierarchii. W ogniskowaniu się na środkach wyrazu artystycznego, a nie na celu. Pragmatyczne formy, które są wyrazem funkcji i użyteczności, istotnie komponują ład przestrzenny, w opozycji do architektury, która tylko dekoruje otoczenie, choć często w piękny sposób* — zauważa Rafał Barycz.

KAMIENNA GWIAZDA WŚRÓD SOSEN

Architektura nie może być inwazyjna, dlatego w swoich działaniach architekci stawiają na równowagę i poszanowanie pierwotnego charakteru miejsc. Kiedy w końcu lat 90. XX w. przyjechali do Konstancina, byli przerażeni. Przepiękne przedwojenne wille i pałacyki zastali w stanie ruiny, na-

tomiały nowe budownictwo miało charakter wczesnokapitalistyczny. Postanowili zatem coś zmienić i zbudowali kamienną willę, która z założenia miała być ideowym manifestem.

— *Tak, jak przed wojną w podwarszawskim Konstancinie zaspokajano wyrafinowane gusta warszawskiej elity, tak dziś konstancińska rezydencja ma stanowić szczytowy wyraz tendencji twórczych naszych czasów* — opowiada dr Paweł Saramowicz. — *Powstał budynek na wskroś nowoczesny. Z jednej strony minimalistyczny, z drugiej odznaczający się wielką siłą architektonicznej ekspresji.*

Konstancin jest uzdrowiskiem położonym w otulinie sosnowego boru. Dobór surowca, jakim jest piaskowiec żarnowiecki, był więc nieprzypadkowy. Sprawił, że budynek płynnie wpisał się w konstanciński krajobraz i idealnie skomponował z kolorystyką kory sosnowej.

NATCHNIONE KRAJOBRAZEM

Bliską relację budynków z naturalnym krajobrazem widać też na przykładach willi jurajskiej i rezyden-

GMACH ZESPOŁU SZKÓŁ SPOŁECZNYCH NR VI SPOŁECZNEGO TOWARZYSTWA OŚWIATOWEGO, KRAKÓW, UL. SENATORSKA

Biuro Projektów Barycz i Saramowicz

Prestżiwa krakowska pracownia architektoniczna założona przez dr Rafała Barycza i dr Pawła Saramowicza. Zajmuje się projektowaniem budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, willowych i rezydencjonalnych, budynków użyteczności publicznej, przemysłu i handlu, biurowych, usługowych i komercyjnych, jak również wnętrz. Architekci holdują zasadzie, że współczesna polska architektura powinna być progresywna i hipernowoczesna, ale jednocześnie nie może być kalką stylu międzynarodowego. Fundamentem są dla nich ojczysta tradycja, kultura oraz tradycyjne tworzywa, które interpretują w nowatorski sposób i czynią z nich inspirację dla kolejnych projektów. Ich budynki zostały docenione nie tylko przez inwestorów, ale i autorytety z branży, zdobywając wiele nagród architektonicznych. Są autorami kilkudziesięciu publikacji w kraju i za granicą, poświęconych problematyce nowoczesnego projektowania architektonicznego. Byli współtwórcami Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii, gdzie prowadzą mistrzowską klasę projektową.

cji w Niepołomicach, położonej w sąsiedztwie Puszczy Niepołomickiej. Pierwsza z nich powstała na obszarze Jury Krakowskiej, w miejscu niezwykłym pod względem przyrodniczym, gdzie krajobraz malują piętrzące się ostańce wapienne. Bryła willi, będącej niczym śnieżnobiałą ostaniec, nasycona jest ekspresyjnym detalem architektonicznym, a ponadto w dynamiczny sposób wybija się ze zbocza góry. Nowoczesną wersją domu preriowego jest natomiast rezydencja w Niepołomicach, której forma podąża za bezkresem puszczańskiego krajobrazu, jednocześnie pozwalając, aby nizinny bezmiar wnikał w głąb jej przestrzeni. Na osobną uwagę zasługuje malowniczo położony nad Rudawą na Salwatorze w Krakowie – nowy gmach Zespołu Szkół Społecznych nr VI Społecznego Towarzystwa Oświatowego. Jego linearny, wydłużony kształt stanowi architektoniczne nawiązanie do wijącej się wstęgi rzeki. Dzięki swej niezwykłej architekturze szkoła cieszy się takim uznaniem, że obecnie architekci pracują nad rozbudową gmachu.

DIALOG TRADYCJI Z NOWOCZESNOŚCIĄ

O istocie miejsca i jego tradycji architektonicznej można opowiadać za pomocą najnowszych środków wyrazu. Architekci udowadniają to poprzez realizację domu w Krakowie-Libertowie, którego elewacja jest kompozycją betonu architektonicznego i tradycyjnego gontu drewnianego, będącego sztandarowym tworzywem dawnej architektury drewnianej w Małopolsce.

— *Beton licowy przybiera rysunek deski, charakterystyczny dla tradycyjnej chaty. Materiał o nowoczesnej proveniencji przybliża zatem budynek do historii. Z drugiej strony dranicę cedrową potraktowano tu bardzo współcześnie, jako okładzinę ujednolicającą bryłę domu. Innowacyjne użycie tradycyjnego gontu, skonfrontowanego z futurystycznym betonem i innymi*

WILLA JURAJSKA, BOLECHOWICE K. KRAKOWA

zdobycami techniki i architektury, ma na celu wpisać współczesny budynek w krajobraz kulturowy Małopolski — podsumowuje Paweł Saramowicz.

Warszawskie suburbium, Izabelin, jest dla Barycza i Saramowicza tym, czym dla Franka Lloyda Wrighta były Oak Park i River Forest. Budują tam kluczowe dla ich twórczości budynki. Elewacja rezydencji, powstającej w enklawie Kampinoskiego Parku Narodowego, jest artystyczną interpretacją malowniczego otoczenia. W kontraście do dębowego gontu szczypanego architekci użyli kreatywnego surowca, jakim są gabiony, czyli kosze ze stali ocynkowanej, wypełnione tutaj tłuczniem z dolomitu, pochodzącym ze złoża w Libiążu.

— *Gont, materiał drobnowymiarowy, a jednocześnie korespondujący z nim zasyp z tłucznia stanowią idealne odzwierciedlenie tego krajobrazu. Z kolei sąsiadująca willa z betonu licowego jest dość trudna w odbiorze, nakierowana na zasysanie przestrzeni w głąb, skupiona na swoim wnętrzu. Drewno, którego negatyw odbija się w betonie elewacyjnym, dominuje w krajobrazie tego obszaru — dodaje Paweł Saramowicz.*

Żeby uzyskać kolorystykę jak najbardziej zbliżoną do kory drzew, które bogato porastają posesję, do barwienia betonu w masie użyto naturalną ochrę.

HUMANISTYCZNA PRZESTRZEŃ

O silnym oddziaływaniu architektury na świadomość społeczną świadczy rozwój dzielnicy Zabłocie w Krakowie – niegdyś zapomnianej, dziś jednej z najmodniejszych. To tutaj powstał inno-

wacyjny biurowiec Spółki Akcyjnej ASCO, który dowodzi powstania nowego kierunku projektowania w architekturze biurowej.

— *Nasykanie budynku zdobyciami nowoczesnej techniki, instalacjami HVACR – stanowi standard cywilizacyjny, ale już nie wystarczy, by przyciągnąć oczekiwanego najemcę. Współczesne biurowce muszą odznaczać się nietuzinkową formą architektoniczną, która staje się w pewnym stopniu znakiem firmowym. Biurowiec ASCO skrojono tak, aby był wyrazistym emblematem w przestrzeni. Jego architekturę tworzą gigantyczne lizeny, o funkcji brise-soleil. Bryła zapewnia też wgląd w otaczającą go przestrzeń, czyli piękne bulwary wiślane i odnowiony Plac Bohaterów Getta — opowiada Rafał Barycz.*

Architekci podkreślają, że istotne jest dziś stworzenie odpowiedniego mikroklimatu pracy w pomieszczeniach biurowych. Odstępuje się od projektowania biurowców z elewacją pokrytą szkleniem fasadowym, która uniemożliwia kontakt ze światłem zewnętrznym. Dąży się o tego, aby przestrzeni biurowej nadać wymiar humanistyczny.

WYSOKO MIERZYMY

Niezmiennie zapotrzebowanie polskich inwestorów na architekturę wysokiej próby świadczy o tym, że najambitniejsza część społeczeństwa stawia sobie wysokie cele i nie zadowala się półśrodkami. To dzięki spotkaniom wybitnych architektów z koneserami tej sztuki budynki mieszkalne i komercyjne służą użytkownikom w sposób przemyślany, a poziom przestrzenny naszego kraju jest z roku na rok coraz wyższy. 📄

Benjamin Moore®
Paints
Your Life Style™

Authentic Color™

Odkryj tajemnice Color Stories™

www.benjaminmoore.pl